

Vitrina 5: Represa: l'A.C.E., dues revistes i molta activitat

- *Ex-libris. Quaderns d'Investigació Exlibrística*. Barcelona, 1989-1993. Núm. 2 (1990): *Ismael Smith*. [BC]

- *Exlibris modernistes*. [Catàleg de l'exposició]. Fundació la Caixa. 1996. [BC]

- *Ex-libris. Portaveu de l'Associació Catalana d'Exlibristes*. Barcelona, 1989-. Núm. 1 (1989) [BC], i *Índexs Generals 1989-2004* (2004) [RABL]

- *Cent anys d'ex-libris. Del modernisme a l'actualitat*. Fundació Caixa Sabadell, 1997. [RABL]

- *L'esport en l'ex-libris*. Catàleg. Barcelona, Cultura, 1992. [BC]

- ORENES i NAVARRO, F.: *Ex-libris. De la propietat dels llibres*. Tarragona, Arola, 2000. [BC]

- ORENES i NAVARRO, F.: *El nu femení en l'exlibris*. Barcelona, Imp. Guinart, 2001. [BC]

- *Ex-libristes catalans. Una selecció*. Barcelona, Caixa de Barcelona, 1980. [BC]

Vitrina 6: L'actualitat, des del 2006

- *Ex-libris. Portaveu de l'Associació Catalana d'Exlibristes*. [Nova etapa]. Barcelona, 2006-. Núm.33 (2006): A. de Riquer, 150 anys, i Núm.37 (2008): Congrés de Barcelona. [RABL]

- ILLA MUNNÉ, Maria Carme: *Catàleg raonat dels ex-libris catalans de la Reial Acadèmia de Bones Lletres*. Barcelona, RABL, 2007. 2 vols. [RABL]

- *Els Exlibris i els llibres*. Sant Cugat, Museu, 2005. [RABL]

- *El mar, els llibres. Exposició internacional d'ex-libris marítims*. Barcelona, Museu Marítim, 2007. [RABL]

- DOLZ, J.; A. EJARQUE: *La col·lecció d'ex-libris del Museu Cusi de Farmàcia*. Masnou, Museu M. de Nàutica, 2008. [RABL]

- *Ex-libris de caminos, canales y puertos*. Barcelona, Col·legi d'Enginyers, 2008. [RABL]

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 02

E-mail: bustia@bnc.cat

<http://www.bnc.cat>

Horari de l'exposició:

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h.

Dissabtes, de 9 a 14 h.

CINQUANTÈ ANIVERSARI DEL CONGRÉS INTERNACIONAL D'EX-LIBRIS DE BARCELONA

De l'1 a l'11 de juliol de 2008

Cinquantè aniversari del Congrés Internacional d'Ex-libris de Barcelona

De l'1 a l'11 de juliol de 2008

Ministerio de Cultura
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació**

CINQUANTÈ ANIVERSARI DEL CONGRÉS INTERNACIONAL D'EXLIBRIS DE BARCELONA

Com aquells rius que de sobte desapareixen embeguts per la terra i tornen a fluir quilòmetres més avall, el moviment exlibrístic català fa la viu-viu, subjacent, fins que circumstàncies imprevisibles hi suscitaven una bona florida.

Aquests bons moments s'han esglaonat al llarg del segle XX. Si, ja cap al tombant de segle, la revista "Luz" (1897-1898) mostrava la influència precoç dels pre-rafaelites, és als primers anys del segle passat que la "Revista Ibérica de Exlibris" (1903-1906) confirma la rica aportació de figures com A. de Riquer, R. Casals i Vernis, J. Triadó, J. Renart, etc. Quinze anys després van sortir dos números de la revista "Pro Ex-Libris" (1921-1922), que donen fe puntual de l'activitat d'artistes i de col·leccionistes com L. Garcia Falgàs, R. Borrell, J. Baucis, els Montsalvatge, etc.

Pel febrer del 1950 neix l'Asociación de Exlibristas de Barcelona, i el seu òrgan corporatiu, la "Circular" (1950-1970), apareix el darrer semestre d'aquell any. En els seus membres, especialment els directius, recau el mèrit d'obtenir els permisos per celebrar a Barcelona, el 1958, un dels congressos internacionals iniciats el 1953, i de convertir-lo en un èxit: congrés innovador en molts aspectes, va aprovar per unanimitat unes sigles internacionals ideades per Jaume Pla (batejades amb el nom de Sigles Barcelona), per designar les tècniques d'execució dels exlibris, que encara avui dia són usades; el concurs internacional d'ex-libris que havien convocat també va resultar lluit: 60 concursants i 180 obres presentades.

El 1989 esclaten dues revistes: "Ex-libris. Quaderns d'Investigació Exlibrística" (1989-1993) i "Ex-libris. Portaveu de l'Associació Catalana d'Exlibristes" (1989), discreta però encara activa.

Amb aquesta exposició, els exlibristes actuals volem rendir homenatge als que ens han precedit, a fi d'encarar l'esdevenidor amb optimisme. La paraula, però, la tenen els futurs exlibristes..

Maria Carme Illa i Munné

DOCUMENTS EXPOSATS

Vitrina 1: Introducció de l'ex-libris modern (en contraposició a heràldic o manuscrit)

- Luz. Barcelona, 1897-1898. [Biblioteca de Catalunya: BC]
- Revista Ibérica de Exlibris. Barcelona, 1903-1906. Vols. II: 1904, i IV: 1906. [BC]
- Pro Ex-libris. Revista. Barcelona, 1921-1922. 2 vols. [BC]
- PLANA i DORCA, J.: *Els meus ex-libris i sa descripció filosòfica*. Barcelona, F. Giró, 1905. [BC]
- RENART i GARCIA, Joaquim: *Els Exlibris Renart*. Vilanova i la Geltrú, Oliva, 1907. [BC]
- *Exposició d'Exlibris. Primera de Catalunya*. 1907-1908. Vilanova i Geltrú, Oliva, 1907. [Víctor Oliva: V.O.]

Vitrina 2: Artífexs del Congrés: l'Asociación de Exlibristas de Barcelona i la seva Circular

- Circular. Asociación de Exlibristas de Barcelona. Barcelona, 1950-1970. Vol. II: 1956-1959, i Vol. II: núm. 16 (1958). [BC]
- A.E.B.: [Carta-circular] abril 1958. [Finançament i targetes de congressista]. [Reial Acadèmia de Bones Lletres: RABL]
- Correspondència. [Còpia de la carta de P. Pallé a G. Mantero (gener 1958) i la resposta (31.I.58); cartes de F. Bono (3.II.58), J. Rhebergen (7.II.58), de J. Llop (24.II.58), i Jane Le Champion (10.III.58) a P. Pallé]. [RABL]
- RIQUER i PALAU, Josep M. de: *Els ex-libris i l'ex-librisme*. Assaig històric raonat. Barcelona, Millà, 1952. 2 vols. [BC]
- CATASÚS, Juan: *Los ex-libris de Frank Alpresa*. Madrid, L. Bardón, 1954. [BC]
- A.E.B.: *Memoria leída en la Asamblea General... 26 de abril de 1959*. [2 fulls]. [RABL]

CADENA, J.M.: *Veinte años de la Asociación de Exlibristas de Barcelona*. [Retall del Diari de Barcelona, 1971]. [RABL]

Vitrina 3: El Congrés

- VI Congreso Europeo de Ex libris Barcelona. [Convocatòria plegada com un sobre]; *Tarjeta de congressista; Título de Congressista de Honor*. [RABL]
- VI Congreso Europeo de Exlibris. [Programa provisional (xilografies d'A. Gelabert), i butlletes d'inscripció: en castellà, i bilingües: francès i alemany]. [2 ex. de cada]. [RABL]
- Programa [Xilografia d'Ollé Pinell; exemplar amb el matasegells del Congrés]; *Lista de congressistas*. [RABL]
- Minuta [Banquet de cloenda (xilografies d'A. Gelabert); ex. amb signatures autògrafes]. [RABL]
- VI Congreso Europeo... [o "Libro del Congreso": actes, sessions, ponències, proposicions, Concurs internacional, etc.]. Barcelona, 1959. [RABL]
- Libro de Honor. [Ofert a l'A.E.B. amb motiu del Congrés]. 1958. [Marià Casas: M.C.]
- Boletim da Academia Portuguesa de Ex-libris (Lisboa) 1958, núm. 9 (setembre). [Fotografies]. [RABL]

Vitrina 4: Els àlbums repartits el primer i l'últim dia del Congrés

- 18 Exlibris *Commemorativos ofrecidos a los congressistas*. Barcelona, AEB, 1958. [Índex]. Núm.3: Ramon Borrell, C3; Núm.4: Maria Josefa Colom, C7; Núm.6: Joan Estiarte, P1; Núm.9: Antoni Gelabert, X2; Núm.14: Antoni Ollé Pinell, X2, i Núm.16: Jaume Pla Pallejà, C2. [BC]
- 20 Exlibris. *Selección entre los presentados al Concurso internacional*. Barcelona, AEB, 1958. [Índex]. Núm.3: Gerhard Stauf, C2 [premi Barcelona]; Núm.6: Jaroslav Lukavsky, X2 [premi Sedó Peris-Mencheta 1958]; Núm.8: Johannes Britze, C2 [menció honorífica]; Núm.10: Julio Fernández Sáez, C2 [menció honorífica]; Núm.18: Italo Zetti, X2 [menció honorífica], i Núm.20: António da Conceição Paes Ferreira, C2. [BC]